

ویراست دوم

فوتبال و سینما

یاشنه‌ی اسفندیار و حمید مودنی

حمید مودنی

سرشناسه: مودنی، حمید، ۱۳۴۸ -

عنوان و نام پدیدآور: فوتبال و سینما: پاشنه‌ی اسفندیار و چشم آشیل مدرنیته/حمید مودنی.

وضعیت ویراست: ویراست ۲.

مشخصات نشر: بوشهر: پاتیزه، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۴۲ ص، ۱۹×۵/۹ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۳۵۲-۹-۶ موضوع: فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: چاپ قبلی: نشر قطره، ۱۳۹۳ (۱۳۰ ص)، با فروست). یادداشت: کتابنامه.

موضوع: فوتبال -- مطالب گونه‌گون Soccer - Miscellanea موضوع:

موضوع: سینما -- مطالب گونه‌گون Motion pictures - Miscellanea موضوع:

رده بندی کنگره: GV۹۴۳ رده بندی دیویی: ۷۹۶/۳۳۴

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۴۴۱۱۷ اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

اندیشه ایرانی (۱)

فوتبال و سینما: پاشنه‌ی اسفندیار و چشم آشیل مدرنیته

حمید مودنی

بوشهر: خیابان سنگی، روبروی سازمان

انتقال خون. کتاب و نشر پاتیزه

| ۰۷۷-۹۱۵۷۰۹۸۰ |

| چاپ اول | پاییز ۱۴۰۰ | تیراز: ۱۰۰۰ نسخه |

| آماده‌سازی و امور فنی: انتشارات پاتیزه |

| شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۳۵۲-۹-۶ |

ISBN: 978-622-98352-9-6

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر پاتیزه می‌باشد.

هرگونه اقتباس و استفاده از این اثر، منوط به دریافت اجازه کتبی از ناشر می‌باشد.

در گویش دشتستانی پاتیزه به معنای شاخه‌ی جوان، نارس و مرکزی درخت خرماس است.

فهرست

مقدمه..... ۹

فصل اول

مطالعات فرهنگی در باب فوتبال..... ۱۳

فوتبال، زندگی است..... ۱۵

فوتبال، متمدن کردن جنگ است..... ۲۵

فوتبال، عشق به سرزمین است..... ۳۴

فوتبال، رهایی بخش است..... ۳۷

فوتبال، هنر هشتم است..... ۴۰

فوتبال، صنعت سرگرمی است..... ۵۱

فوتبال، به مثابه‌ی سرمایه‌ی اجتماعی..... ۵۳

فوتبال و حیوانات؛ درک و احترام به «دیگری»..... ۵۵

فوتبال؛ جدال سنت و مدرنیته..... ۵۷

فوتبال و برساخته‌های فوتبالی..... ۵۹

فیفا، سازمان ملل است..... ۶۰

- ۶۳.....فوتبال، سیاست نمادین است.
- ۷۳.....فوتبال؛ جنس و جنسیت.
- ۷۹.....فوتبال درمانی، اوباشی گری و طرفدار (سمپات).
- ۸۲.....فوتبال، آیین است.
- ۹۰.....فوتبال، لبخند معشوق است.

فصل دوم

- ۹۵.....مطالعات فرهنگی در باب سینما.

- ۹۷.....سینما، امتداد بینایی و چشم انسان مدرن است.
- ۹۹.....سینما، رویای جمعی و خواب در بیداری است.
- ۱۰۲.....سینما روانکاواست.
- ۱۰۹.....سینما، امر کاسه است.
- ۱۱۵.....سینما، «امر واقع» است.
- ۱۱۹.....سینما، چشم چرانی مردانه است.
- ۱۲۲.....سینما، رحم مادر است.
- ۱۲۳.....سینما، نظم نمادین پدر است.
- ۱۲۴.....سینما «هنر/ صنعت» است.
- ۱۲۷.....سینما، شعر است.
- ۱۳۳.....سینما، زندگی است.
- ۱۳۴.....سینما، سیاست است.
- ۱۳۹.....سینما، سینماست.

- ۱۴۱.....منابع و مآخذ.

مقدمه

جهان جدید، خلق معنا را در گفتمان‌های اجتماعی و فرهنگی جست‌وجو می‌کند. گفتمان‌های هر جست‌وجوی تثبیت معنا، همواره در حال پیوند بین عناصر متمایز و متفاوتی هستند تا جهان را تفسیر کند. درون این شبکه‌ی معنا، ساختار نشانه‌ها روی کهن‌الگوهای فرهنگی - تمدنی بنا می‌شود و به‌گونه‌ای از صورت‌بندی گفتمانی^۱ دست می‌یابد. چیزی که در قوام و انسجام هژمونی گفتمان، مؤثر و حیاتی است. این، همان اسطوره‌ی مرکزی است که دنیای معانی و مفاهیم را در گفتمان، نظم و نسق می‌بخشد. مبتنی بر این تحلیل گفتمان‌محور، این کتاب تئوریزه و سامان‌یابی شده است.

«فوتبال» و «سینما» به مثابه‌ی دو عنصر معنا ساز در

جهان معاصر، هر کدام اسطوره‌های خود را به همراهی و همزیستی با سوژه‌ی انسانی فراخوانده‌اند؛ گویا که «اسفندیار» (روئین‌تن شرقی) چشمان خود را و «آشیل» (روئین‌تن غربی) پاشنه‌های خویش را با یک دیگر معاوضه کرده‌اند. با این تعویض، اسطوره‌های سنتی شرق و غرب، از نقاط ضعف و محدودیت‌های خویش رهایی یافته و روئین‌تنی خود را به کمال رسانده و سپس آن را در اختیار انسان مدرن گذاشته‌اند تا با مفصل‌بندی بین این دو عنصر معناساز، جهان خویش را تعریف و تفسیر کنند و نقصان، فقدان و فاکارآمدی جهان سنت را در جهان مدرن به تکامل بکشانند. در واقع، این دو اسطوره (فوتبال و سینما) در شبکه‌ی معانی و مفاهیم در جهان مدرن، ضعف پاشنه‌ها و بینایی چشمان را با معاوضه به قدرت تبدیل کرده تا هژمونی نشانه‌های خود را بر رندگی و زیست سوژه‌ها اعمال کنند.

این کتاب در عین اینکه (در فصل اول و دوم)، به صورت‌بندی گفتمانی این فضای معناساز در مدرنیته پرداخته است، در بخش ضمیمه نیز به مطالعات فرهنگی در باب بافتار^۱ ایران مدرن می‌پردازد و نگاه خیره‌ی خود را به سوی نقصان معنا در جهان ایرانی معطوف می‌دارد تا «چشم اسفندیار» (گریز از آزادی) و «پاشنه‌ی آشیل» (تجددهراسی) مدرنیته را در فرهنگ ایرانی جست‌وجو کند.

به‌طور خلاصه، این کتاب، با ساختاری منظومه‌ای و بریکولاژ^۲ گونه، به تفسیر نشانه‌های معناساز در کنش‌های

1.context

2.Bricolage

اجتماعی و فرهنگی در متن^۱ فوتبال و سینما در جهان می‌پردازد و سپس با نگرشی جهانی - محلی به ضعف حس بینایی در جهان معناها و نشانه‌های فرهنگ ایرانی پرداخته می‌شود.

کتاب در کلیت خویش، تجربه‌ی زیسته‌ی نویسنده در شبکه‌ی معناساز فوتبال و سینما و حاصل تأمل و تعمق وی در جهان گفتمانی این دو است.

www.ketab.ir